

Vier deuren naar de wijdingssamenkomst

door William Taber

*Pendle Hill pamphlet nr 306
Vertaald door Frieda Oudakker*

Nederlands: dequakers.nl
English: pendlehill.org

Inleiding.

Sommige mensen vinden 'het' bijna meteen als ze hun eerste stille samenkomst met de Vrienden bijwonen. Zodra zij in stilte gaan zitten, voelen zij zich samen in een levende tegenwoordigheid. Zij weten dat zij tenslotte huis zijn gekomen. Anderen kunnen die eerste Quaker bijeenkomst ervaren als moeilijk en vreemd, maar iets blijft hen trekken, totdat ze geleidelijk komen tot een steeds rijkere ervaring van dit samenzijn. En sommige mensen – óók gebóren Quakers – lijken het helemaal nooit te vinden. Soms gaan ze over tot andere vormen van eredienst, of ze houden ze het plichtsgetroouw en hoopvol bij deze traditionele Quaker vorm. Het woord 'worship' zoals we het kennen vanuit het Engels, is een samenvoeging van de twee woorden worth (waarde) en ship (schip – als vorm van transport /zending). Het betekent waarde geven aan dát wat het verdient. Een synoniem ervoor is aanbidding - een intense en liefdevolle focus op dat wat het meest geliefd en belangrijk voor ons is.

In schijnbare tegenstelling tot de gebruikelijke stilte in een Quaker samenkomst is 'worship' een actief werkwoord. In de loop van bijna tweeduizend jaar heeft de eredienst van de meeste Christelijke kerken veel actieve vormen omvat:

- een uitgesproken gebed
- gelegenheid geven tot stil gebed
- preken
- het zingen van liederen, de communie
- knielen, opstaan, buigen en andere fysieke activiteiten

Een sleutel om de Quaker bijeenkomst het best te begrijpen is je te realiseren dat de uiteindelijke focus van de Christelijke eredienst bijna altijd het gebruik van de communie (het avondmaal) is geweest. De geschriften van George Fox en veel andere Vrienden wijzen op communie/ gemeenschap als centraal in een Quaker eredienst. Hoewel er veel gepreekt werd in de vroege Quaker bijeenkomsten, was het allemaal met één doel: 'de toehoorders naar Christus brengen en ze daar látén'.

Als we eenmaal die ervaring van gemeenschap zijn binnen gegaan, realiseren we ons dat we het niet creëerden door onze eigen actie van aanbidding. We gingen binnen in een werkelijkheid die er altijd geweest is, vanaf het begin der tijden, wachtend op ons om ons daarbij te voegen, want: “In den beginne was het Woord”. Devote zielen hebben door de geschiedenis heen deze realiteit ervaren, deze Logos. Het is er altijd, binnenin ons en om ons heen, voor ons beschikbaar als een onzichtbare stroom waar we iedere moment in kunnen stappen.

Het hart van de stille samenkomst is gemeenschap met deze onzichtbare maar eeuwige stroom van werkelijkheid, waarin de levende en eeuwige Christus is. Die gemeenschap kan ieder moment van de dag of nacht betreden worden, als we klaar zijn om in die stroom te stappen, óf door de genade van God, óf door ons eigen grote verlangen (waarin óók sprake is van de genade van God). Eén manier om die stroom in te gaan is je voor te stellen dat je door een serie van 4 stadia of deuren gaat, die leiden naar die ontmoeting.

In de volgende hoofdstukken worden de vier ingangen besproken: de deur ervóór, de deur naar binnen, de innerlijke deur en de deur erna.

De eerste deur – de deur ervoor.

De eerste van de vier deuren is de deur ervoor, oftewel die momenten gedurende de week dat we onszelf in een staat van stilte en contact met het Hogere bevinden, of dat nou overdag is of 's nachts. Als we onze spirituele reis, het zoeken naar God, serieus nemen, ontdekken we vroeger of later dat het één-keer-per-week stille uur op zondag niet genoeg is om ons te voeden. Dat is bijna een vaststaand gegeven. We ontdekken het belang van de deur ervoor.

Het is geen toeval dat het door de traditionele Quakers belangrijk werd gevonden om ook midden in de week samen te komen. Zo is het ook geen toeval dat in de Quaker geschiedenis werd aanbevolen om dagelijks tijd te nemen voor persoonlijk gebed, bijbel lezen, geïnspireerd schrijven of reflectie, dus tijd voor God.

Quakergeschriften vertellen ons dat vroegere Vrienden vaak verschillende keren per week door de deur ervoor gingen. Als ze hun plaats innamen voor de zondagse of doordeweekse bijeenkomsten waren ze al voorbereid om de bekende en levende stroom binnen te gaan.

We denken vaak dat het moderne leven veel meer gefragmenteerd is en stressvoller dan het leven van de vroegere Vrienden. Dan is het des te belangrijker dat wij, net als zij, wegen vinden om gedurende de week vaker door de deur ervoor te gaan. Zo kunnen ook wij met hoofd, hart en geest voorbereid de ruimte van onze zondagse bijeenkomst binnengaan, om de diepe gemeenschap te ervaren die daar mogelijk is.

Er zijn praktische redenen om door die deur te gaan.

Iemand die gedurende de week tijd voor spirituele voeding neemt heeft minder tijd nodig om afstand te nemen van dagelijkse beslommeringen en gewoontes. We leren dan makkelijker en sneller in diepe aandacht te gaan voor de levende tegenwoordigheid, die stroom die altijd aanwezig is.

Als de zondagse stille bijeenkomst onze enige haven van vrede en rust is gedurende de week, dan kan de luxe van die stille privéruimte zo kostbaar worden dat we zelfs weerstand hebben tegen 'gesproken leiding' – vooral als de woorden ons ongeschikt lijken.

Dan komen we soms onvervuld en gefrustreerd uit de bijeenkomst. Mensen die week na week door de deur ervoor zijn gegaan vinden het makkelijker om, zelfs midden in grote onrust, in contact te blijven met de levende Bron die hen kan vernieuwen en leiden. Zelfs een páár deelnemers in een bijeenkomst, die regelmatig door de week de stilte hebben gezocht, maken dat de hele groep zich makkelijker lijkt te voegen in de diepe levende stilte die Vrienden de 'verenigde bijeenkomst' noemen.

Laten we nog even terugkeren naar het concept van samen zijn met God als een stroom. De stilte binnen gaan kun je ervaren als in een stroom stappen. Voor mij voelt het, hoewel onzichtbaar, als echt in een waterstroom stappen. Voor iedereen die het ervaren heeft is een bad nemen in puur stromend water onmiskenbaar door de vitaliteit die het geeft. Net zo onmiskenbaar is voor iedereen die het ervaren heeft de heling, de vrede, de vernieuwing, het gevoel van eenwording waarvan deze veranderde staat van bewustzijn vergezeld gaat.

Vroeger dacht ik dat die stroom ingaan iets is dat ik *doe*. Het is steeds meer gaan voelen alsof de stilte een bewustzijnsstaat is die ik binnenga. Ik word opgenomen in een levende onzichtbare stroom van werkelijkheid, die door de hele geschiedenis heen aanwezig is geweest. Op een mysterieuze manier verenigt die stroom mij met de gemeenschap der heiligen door de eeuwen heen.

Mij daaraan overgeven brengt me in de tegenwoordigheid van de levende Christus, het Woord, de Logos, beschreven in het Evangelie van Johannes.

Binnengaan door de deur ervóór kunnen we zien als je steeds weer onderdompelen in die levende stroom. Zo kunnen we op zondag in de stille wijdingssamenkomst terugkeren in een vertrouwde werkelijkheid.

Zo kan de stilte ons de hele week voeden en vernieuwen. Iedere dag biedt hier talloze mogelijkheden voor. Een dagelijks moment van je terugtrekken kan een waardevolle gewoonte worden. Daaraan beginnen én het doorzetten, in welke vorm van discipline dan ook, lijkt één van de waardevolste stappen te zijn naar echte spirituele

groeit en het ervaren van een meer gedegen en betekenisvolle stille samenkomst.

Natuurlijk, zoals de uiterlijke omstandigheden in ons leven altijd weer veranderen, zo zal de bijzondere vorm en inhoud van de dagelijkse inkeer van mens tot mens enorm verschillen en veranderen naarmate we zelf verder groeien.

Het moment van gaan slapen, of wakker worden kan een waardevol moment zijn om ons te herinneren wie we zijn. Wij ervaren hoe we door het stromende levende centrum van ons leven geraakt worden en hoe wij eraan kunnen raken. Voor anderen kan wakker worden in de nacht een moment zijn om te rusten in de eeuwige armen voor een stil gebed. Of 's nachts wakker wordend kan de Stroom ons verbinden met andere Vrienden van onze groep, met de hele schepping.

Ook tijdens het reizen naar je werk in de trein, auto of op de fiets zijn er mogelijkheden om geraakt te worden. Tenminste voor enkele momenten ervaren we die veranderde staat van bewustzijn die altijd op ons ligt te wachten. Voor iedereen die bewust de schoonheid van de talloze aardse vormen ervaart is het een kleine stap om door de deur ervoor te gaan. Omdat 'beauty is in the eye of the beholder' kan dat zelfs in een lelijke omgeving. Zo kunnen we kijken gebruiken om onze gevoeligheid te verhogen. Op die manier kunnen we honderden keren per dag schoonheid zien. Zoals je in de biofeedback kan leren te midden van spanning je fysieke staat van zijn te veranderen, zo kunnen we zelfs pijn en frustratie omzetten in een kort gebed of om een zegen te vragen op een probleem.

Ik hoor je zeggen: "Wacht even, je laat het zo makkelijk klinken, maar dat is het voor mij niet. Ik heb van alles geprobeerd, maar ik voel geen verschil." Ja, het vraagt tijd en geduld! Ik doe hier vier suggesties uit mijn eigen ervaring, die mij geholpen hebben:

- Volhouden, ook als je weken of maanden geen effect voelt. Je zult merken dat er langzaam iets verandert in hoe je de stille bijeenkomsten ervaart.
- Wees niet bang iets hardop te zeggen. Er zit kracht in

uitgesproken woorden, in hardop lezen, in gebed, in de naam van Jezus, in heilige woorden.

- Ontwikkel de mogelijkheid om schoonheid te zien en wonderen te ervaren: in de natuur, in muziek, kunst, beelden, in literatuur, machines, gezichten en bewegingen van mensen, in texturen. Ontwikkel bewustzijn voor de pracht in onze dagelijkse omgeving en hoe dat ons beïnvloedt.
- Praat met Vrienden over je spirituele reis, wees samen in stilte. Gezelschap versnelt positieve ervaringen. Het voorkomt dat je te lang gestagneerd blijft en je voelt als in een doodlopende steeg. Door met een kleine groep te ervaren hoe het is om in de stroom te zijn herken je het eerder en vind je makkelijk de weg terug.

Voor veel Vrienden is het genoeg om te ontspannen en je het Goddelijke Mysterie te herinneren om door de deur ervoor te gaan.

De tweede deur – de deur naar binnen

Misschien ben je wel eens als eerste in de ruimte van de bijeenkomst gekomen. En heb je, hoewel het nog geen tijd was, ervaren dat er al een tegenwoordigheid in de kamer was.

Wanneer begint de wijdingssamenkomst eigenlijk?

Een hint in die richting kreeg ik toen ik in een Trappisten klooster met een monnik naar de kapel liep. Terwijl we gezellig liepen te praten zag ik ineens in zijn ogen dat een deel van hem al in de kapel was, bezig met de eredienst die nog niet eens begonnen was. De bijeenkomst begint feitelijk als we door de deur ervoor gaan. Als we de bijeenkomst voor ons zien, als we in de stroom stappen, als we Vrienden in gedachten nemen, of in welke vorm dan ook. Geëigende momenten daarvoor kunnen de avond ervoor zijn, of bij het wakker worden op zondagochtend. Door de hele Quaker geschiedenis heen werd vaak aan Vrienden gevraagd tijd te nemen om hier van tevoren bewust aandacht aan te besteden.

Letterlijk door de deur naar binnen stappen voor de wijdingssamenkomst kan een fysiek gebed worden als lichaam, geest en spirituele zintuigen afstemming zoeken op de stroom terwijl we naar onze plaats lopen. We installeren ons op onze stoel, ontspannen maar niet onderuitgezakt. We zijn klaar om naar binnen te keren - inkeren en centreren. Hiervoor hebben vrijwel alle religieuze tradities openingsrituelen ontwikkeld. Zij helpen deelnemers de overgang te maken van de gewone bewustzijnstoestand naar het ruimere bewustzijn van de eredienst. De eerste minuten van onze wijdingssamenkomst kunnen erg gewoontjes en kleurloos lijken. Totdat we ons realiseren dat wij de inzet van iedere deelnemer nodig hebben om te komen tot een gezamenlijke liefdevolle gerichte aandacht. Die leidt ons van het ene bewustzijns niveau naar het andere. Er is geen dominee of priester die het werk voor ons doet. Er zijn veel verschillen in hoe ieder van ons dat pleegt te doen. Drie duidelijke kwaliteiten zijn daarvoor nodig:

- Een diep verlangen naar het ervaren van Gods tegenwoordigheid.
- Focus. Met welke techniek dan ook - of het ontbreken daarvan. De opening van de bijeenkomst vraagt een alert gerichte aandacht op die tegenwoordigheid.
- Vertrouwen, een synoniem voor geloof. Het vertrouwen om alles los te laten en ons moedig over te geven aan de diepe stroom van het Levende Water.

Hier volgen enkele benaderingen van dit moment van naar binnengaan en centreren. Niemand gebruikt ze allemaal en misschien zijn er nog wel meer dan deze:

- Herinner je dat je altijd al in die Tegenwoordigheid bént. Nu zoek je een manier om met je hele zijn te komen tot bewustzijn ván en harmonie mét die eeuwige, liefdevolle en transformerende Tegenwoordigheid.
- Veel mensen beginnen met hun lichaam in een rustgevende positie te brengen. In een houding die langere tijd volgehouden kan worden en waarin een goede ademhaling mogelijk is. Voor de meeste mensen betekent dit voeten plat op de grond, handen in de schoot, een rechte rug en de ogen gesloten of ontspannen open. Sommigen bereiken dit door als-in-gebed ieder deel van hun lichaam beurtelings te ontspannen. Van beneden naar boven, of andersom.
- Sommigen herhalen langzaam het onze vader een aantal keer. Iedere zin ervarend en doorvorschend, als een manier om dieper in contact met de Tegenwoordigheid te komen.
- Je kunt ook andere inspirerende teksten herhalen, zoals psalm 23 'De Heer is mijn Herder'.
- Een mantra zeggen , d.w.z. één of meer betekenisvolle woorden voor je zelf herhalen. Op iedere ademhaling in gedachten een paar woorden zeggen die je herinneren aan de Tegenwoordigheid.
- Een spontaan vrij gebed kan helpen.
- Bidden voor de personen die aanwezig zijn
- Het gebruik van *mentale beelden* zoals:

- Jezelf zien in de stroom die al vanaf het begin van de schepping aanwezig is en ons allemaal omvat.
- Jezelf doordrenkt zien van de transformerende liefde van God. Visualiseer hoe de liefde stroomt naar iedereen in de kring. Daarna verbind je alle deelnemers met elkaar en met God.
- Jezus Christus of een ander aspect van het Goddelijke zien, misschien als een licht dat de hele ruimte vult, of dat zich richt op iemand met een speciale behoefte.
- Zie jezelf als de centrale figuur in een bijbel verhaal. Doorleef het hele verhaal. Welke nieuwe blik krijg je hierdoor op de boodschap van Jezus voor jouw leven?
- Andere Vrienden worden zich eenvoudig bewust van de stille aanwezigheid in de ruimte en gaan daar woordeloos in op.

Samenvattend: voor sommigen zijn focus en concentratie de ingang en voor anderen een ontspannen toelaten van contact met de Geest. Toch lijkt het de combinatie van ontspannen én gefocust zijn, die de weg wijst naar het veranderde bewustzijn van ‘de deur naar binnen’.

NB. 1 Al deze suggesties laten het klinken alsof we iets moeten dóen. Alsof het allemaal van óns af hangt. Maar de meeste mensen merken dat het verlangen volledig aanwezig te zijn én de les om te ontspannen in plaats van krampachtig het juiste te willen doen, veel belangrijker zijn dan al deze technieken.

Voor sommige ervaren Vrienden wordt het passeren van de deur naar binnen relatief simpel. Ze gaan eenvoudig zitten, staan lichaam en geest toe om tegelijk ontspannen én alert te zijn en sluiten of ontspannen hun ogen. Dan zijn ze al gauw *daar*, gewoon omdat ze er al zo vaak geweest zijn. En omdat hun verlangen daar wéér te zijn zo groot is.

NB.2 Soms hebben we een aantal moeilijke samenkomsten, omdat het hoofd zo vol afleiding is geweest dat we de levende aanwezigheid totaal niet op de gebruikelijke manier gevoeld hebben. Dan kunnen we ons afvragen of we ooit nog wel *daar* zullen komen. Spirituele leraren vertellen dat dit momenten kunnen zijn dat God heel dichtbij is. Als we iedere keer dat we merken dat we afgeleid zijn, weer zachtmoedig

terugkeren naar God, kunnen we juist een grote spirituele groei doormaken. Na in vertrouwen door veel van zulke bijeenkomsten heen gegaan te zijn, realiseren we ons geleidelijk dat de werkelijkheid van Gods doorgaande transformerende werk binnen in ons steeds duidelijker wordt. We kunnen ons bewust worden van een nieuwe stevigheid, kalmte en gecenterd zijn, als een soort grondtoon in ons dagelijks leven.

De derde deur: De deur van binnen

Voor sommige Vrienden vraagt het tijd om in de wijdingssamenkomst de deur van binnen te passeren. Anderen kunnen bij de overgang naar binnen heel snel de drempel overgaan.

Gewoonlijk kan een ervaren Vriend het verschil voelen als de Vrienden zijn

- 'gesetteld', je plaats ingenomen hebben in de kring van Vrienden, letterlijk en figuurlijk,
- 'gathered', verenigd, we zijn geen losse individuen meer. De groep heeft een gezamenlijke gerichtheid op de Geest / God er kan een gevoel ontstaan één lichaam te zijn.
- of zelfs 'covered', de deelnemers voelen dat de Goddelijke Geest krachtig aan het werk is onder hen, door gesproken getuigenis en gebed, of door het onzichtbare energie-gevende, transformerende en verbindende werk van de Heilige Geest.

Toch is er geen uiterlijk signaal of plotselinge uitbarsting van licht die deze verdieping van kwaliteit van de stilte vergezeld. Als we er al aan denken realiseren we ons soms in rustige verwondering dat we er al een paar minuten zijn. Deze ervaring van verenigd te zijn met een groep die wacht op de Geest kan op veel manieren beschreven worden. Niet één daarvan is op zichzelf allesomvattend en geen enkel persoon zal ze allemaal ervaren, tenminste niet in één bijeenkomst. Het voelt voor veel mensen als opgetild worden of uitdijen naar een staat van bewustzijn met een vreugdevolle, innerlijke en moeiteloze rust. Tegelijkertijd komt de geest in een toestand als bij dromen. Het lijkt op het zitten bij de zee of een bergbeekje, als de tijd wegvalt of onbelangrijk wordt.

Sommigen ervaren een moeiteloze stroom van beelden die door de geest gaan, met nu en dan een pauze. Soms rijst een beeld helderder op, schijnbaar met een speciale betekenis. Anderen ervaren een ontspannen stroom van logische gedachten rond een probleem dat in hun geest oprijst. Misschien komt er een terugblik op de afgelopen week, met mogelijk een pauze voor een episode waar we moeite mee hebben of waarover God ons iets te zeggen heeft. Of we worden in een

vanzelfsprekende stroom van gebed getrokken. Het is alsof we in een levende stroom vol vernieuwende en helende energie staan. Een stroom die vooruit en terug reikt in de tijd. We hebben een mysterieuze ontmoeting met de transformerende tegenwoordigheid van de levende God en de eeuwige Christus.

In die stroom voelen we, zoals George Fox zei, onze potentie om in een levende eenheid te zijn met dezelfde kracht die er in de profeten en apostelen was, waaruit de geschriften ontstonden. (Maar de meesten van ons zijn nog niet zoals de apostelen en profeten. de stroom heeft nog veel werk te doen met ons reinigen en transformeren!)

Deze ervaring is vergelijkbaar met in stromend water staan. Net zoals in het water, hebben we nooit enige twijfel of we erin zijn. Een ervaren Vriend leert gewoonlijk te herkennen hoe het voelt in de levende stroom te zijn. Net als een aardse rivier lijkt deze speciale realiteit geen begin en geen einde te hebben, zelfs al weten we dat dit water stroomt van zijn Bron naar de eeuwige Oceaan. Zoals een aardse rivier is het altijd dezelfde rivier, terwijl hij altijd leeft en stroomt en verandert. En zoals een aardse rivier stroomt hij tussen herkenbare grenzen die, hoewel ze soms wat veranderen, door de jaren heen steeds fundamenteel dezelfde zijn. Daardoor kunnen de tradities en de geschriften ons helpen om te weten hoe we die stroom kunnen vinden. In deze levende tegenwoordigheid wordt het veilig voor het ego om te ontspannen. De scherpe grenzen van het zelf vervagen. Er kan iets nieuws binnen komen als we onszelf meer en meer verenigd voelen met de andere Vrienden en met de geest van God.

Dit gevoel van een gezamenlijke realiteit kan zo sterk worden dat we het bijna kunnen aanraken. Het herinnert ons aan de verwijzing naar de samenkomst als 'het lichaam' in de geschiedenis de Vrienden. Zo krijgt de taal van het Nieuwe Testament over verbinding door de wijn bij het avondmaal een nieuwe betekenis. We worden ons gewaar van de diepere waarheid achter deze metafoer bij de herinnering aan het oudchristelijke concept van een geloofsgemeenschap als het lichaam van Christus.

In deze staat van bewustzijn realiseren we ons ook de waarheid van een andere metafoer: 'in de Geest van Christus'. We gaan ervaren dat onze rationele geest eerder een gereedschap is dan een meester. Onze

geest is ingebed in een grotere Geest met toegang tot andere wegen van weten. We voelen ons hierbij geroerd. Dan kunnen we deze fase van de bijeenkomst beschrijven als een tijd van verbazingwekkende genade en nieuwe waarnemingen in het Licht. Hoewel die beschrijving op zich accuraat is moeten we er aan toevoegen dat het ook pijnlijk kan zijn. De vroege Vrienden spraken van 'Het innerlijk werk van Christus'. Dat brengt ons een getransformeerd leven. Een leven dat vraagt om trouwe aandacht voor de goddelijke tegenwoordigheid en ook trouwe gehoorzaamheid aan de goddelijke wil, zoals we die kennen door de geschriften en de Heilige Geest. Dus we hoeven niet verbaasd te zijn als te midden van de vrede van een bijeenkomst in een eenheid van deelnemers en God, wij onszelf geconfronteerd zien met onplezierige situaties in ons leven. Of we zien ineens iets van onszelf dat ons zorgen baart of pijn doet. Dat kan ontmoedigend zijn in de context van de vrede die we net beginnen te voelen. Totdat we ons de indringende boodschap van George Fox herinneren dat een belangrijk deel van het werk van het Licht is het bloot leggen van hoe verward en van het pad geraakt onze levens zijn.

Op dat punt zegt Fox, en veel andere spirituele Quaker gidsen, kunnen we ons verheugen in de zekere wetenschap dat hetzelfde Licht ons de weg toont om het te veranderen. Dus als zo'n onprettig bewustzijn, van iets dat in ons leven niet goed loopt, in ons blijft opkomen in de vrede van de stille bijeenkomst kan het een teken zijn dat we hier aandacht aan moeten gaan besteden. Op dat moment vraagt het een paar minuten van ons in de stille expanderende aandacht, die zo karakteristiek is voor de verzamelde bijeenkomst. We kunnen ons ervan losmaken en het langzaam rond laten gaan in onze geest, ongeveer zoals een kind het licht op een glimmende kiezelsteen kan laten weerkaatsen. In deze minder veroordelende staat van bewustzijn kunnen geleidelijk nieuwe mogelijkheden, of oorzaken, of uitkomsten van het probleem opkomen als we doorgaan het in het Licht te houden. Soms is er geen onmiddellijke oplossing, hoewel we voelen dat er een proces begonnen is. In andere tijden kunnen we een helder beeld krijgen van de veranderingen die in ons leven gevraagd worden. Het helende licht helpt op de een of andere manier om op een diep niveau onze wilskracht te ondersteunen bij deze veranderingen. Het is het beste om ons niet te lang te bekommeren om zo'n probleem

tijdens een bijeenkomst. We kunnen het de ritmes van de gemeenschappelijke stilte toevertrouwen ons verder te dragen op de levende stroom.

Voor sommigen kan het innerlijke werk van Christus een sterk gevoel van innerlijke genezing geven, vergezeld van vreugde, vrede, dankbaarheid voor de wonderen van de schepping. Ook kan er een geruststellend gevoel van grote innerlijke ruimte en leegte voor God zijn. Vrienden hebben woorden gebruikt als eenheid, gemeenschap of doop, om zulke momenten te beschrijven waarin een hele groep verzameld lijkt te zijn in een woordeloze eenheid met God.

Als verzamelde groep - als we ons als groep één voelen in de Geest - krijgen sommigen van ons nieuwe waarnemingen. We kunnen ons bijvoorbeeld geleidelijk gaan realiseren dat we een bekende Vriend in onze bijeenkomst op een nieuwe manier zien. We zouden over die persoon gedacht kunnen hebben als een 'agressieve beer', maar nu zien we ineens het angstige of eenzame kind achter die façade. Bij iemand anders, die we ervoeren als trots en eigenwijs, zien we nu het lijden en de pijn onder de oppervlakte. Als we ons bewust worden van een gebogen hoofd aan de andere kant van de kamer, kunnen we ons geroepen voelen om te bidden voor die persoon. Of het komt ineens bij ons op dat we nodig een bezoek of een gesprek moeten organiseren met die persoon. Gevoelige Vrienden kunnen een signaal krijgen dat iemand een gesproken boodschap nodig heeft in deze bijeenkomst. Ze kunnen geleid worden om in stilte te bidden voor zulke mensen, als een soort spirituele vroedvrouw.

Een ander soort nieuwe waarneming in het Licht is op een radicaal nieuwe manier naar oude herinneringen kijken. In wat eerst een onsamenhangende keten van omstandigheden, teleurstellingen, rampen, relaties en kleine successen leek te zijn, kan de beschermende en leidende hand van God herkend worden. Zo kan deze speciale staat van zijn soms een nieuw begrip van oorzaak en gevolg doen opkomen. Het ontwikkelt en bekrachtigt een nieuw spiritueel gezond verstand zou je kunnen zeggen.

Het opeenstapelende effect van de nieuwe waarnemingen, voortgebracht door het innerlijke werk van Christus, brengt subtiele en diepgaande veranderingen in de manier waarop we ons verhouden tot

onzelf, andere mensen, dieren en de hele schepping.

De ultieme test van ons antwoord op het innerlijk Werk van Christus ligt niet in wat we voelen tijdens de stille samenkomst, maar in hoe we ons daarna verhouden tot onze medemens en alles in Gods Schepping. Deze nieuwe logica van spiritueel oorzaak en gevolg kan uiteindelijk het zaad van een roeping doen ontkiemen. Terwijl de bijeenkomst gewoon doorgaat, voelen we ons geleid om betekenisvol verschil te gaan maken in persoonlijk gedrag, of we voelen een roeping om tijd en energie te steken in de gemeenschap, het land, of in de wereld.

Als de bijeenkomst doorgaat in deze gezamenlijke ontvankelijke staat, kan iemand opstaan en een paar woorden spreken, of een gebed aanbieden. Als we de magie van de verenigde bijeenkomst toestaan zijn werk in ons te doen, kan zelfs ons luisteren een kwaliteit aannemen alsof we de woorden meer absorberen, dan dat we er alleen maar naar luisteren en erop reageren. Ook is het niet ongebruikelijk dat de boodschap parallel loopt aan onze eigen stroom van gedachten, of dat die direct betrekking heeft op een probleem of vraag in onszelf. Misschien kan de boodschap helpen onszelf bij elkaar te rapen en ons te focussen, zodat we dieper worden opgenomen in de ons omringende transformerende krachten.

Soms is de boodschap moeilijk om aan te horen. Misschien zegt de spreker iets waar we ons liever niet in willen verdiepen. Toch, als we de woorden eerder absorberen dan wegen, kunnen we ontdekken dat God deze woorden gebruikt om ons te openen voor een blinde vlek, een vooroordeel of gebrek aan vertrouwen, en dat kan pijnlijk zijn. Zelfs als de boodschap lang en vervelend is, of in onze ogen zelfs ongepast, kunnen we nóg in die speciale toestand van bewustzijn blijven, die het mogelijk maakt om op God gericht te blijven en tegelijkertijd de spreker en de rest van de aanwezigen te omringen met licht en liefde.

Het getuigenis - geroepen zijn.

Hoe kan een Vriend die zich uitspreekt, de bijeenkomst belemmeren of helpen?

Omdat het Quakersysteem van geroepen worden om te getuigen zo uniek is, is het belangrijk om iets te zeggen over de historische

ontwikkeling. Gedurende de geschiedenis werd het grootste deel van de gesproken getuigenissen gedaan door de weinige vrouwen of mannen die zich speciaal door God geroepen voelden. Meer dan 200 jaar werden door groepen Quakers dergelijke uitspraken 'erkend' of beschreven. Het waren uitspraken waarin zij zowel een oproep als een gift aan de gemeenschap onderscheidden. De getuigende Vrienden spraken zich alleen uit als zij een onmiddellijke inspiratie of innerlijke aandrang voelden van de Heilige Geest. Als ze zich geroepen voelden op reis te gaan met hun boodschap, wachtten ze normaal gesproken totdat hun Quakergroep zich boog over dat dringende verlangen. De groep ondersteunde hen dan door een 'reisbrief' mee te geven als referentie. Zo werd de weg voor hen geopend, waarheen ze ook reisden onder de Vrienden. Deze 'beschreven getuigenden' waren verantwoording verschuldigd aan elkaar, de Ouderen, en uiteindelijk aan hun eigen Quakergroep. Quakerdiensten en -gebeden waren in die tijd vaak veel langer dan nu. Ze neigden ernaar onderwijzend en vermanend te zijn. De Vrienden van nu, met hun ongeprogrammeerde bijeenkomsten, zouden zich er niet prettig bij voelen.

De gewoonte van het beschrijven, of verantwoording afleggen is er niet meer. Hoe weten we of we niet te veel vanuit onze eigen ideeën spreken? Hoe kan het kleine aantal getuigende Vrienden in de stille bijeenkomsten in deze tijd, of iedereen die zich geleid voelt om iets te zeggen, er zeker van zijn dat ze niet te vaak spreken, te lang, of te veel vanuit persoonlijke ideeën? Het meest zeker zijn we, als we alleen spreken vanuit de speciale bewustzijnsstaat van eenheid met de mede Vrienden en met het Goddelijke - we zijn de deur naar binnen gepasseerd. Als we meer ervaren worden met die staat van zijn wordt het geleidelijk makkelijker. We leren de vele subtiele, persoonlijke impulsen om te spreken te onderscheiden van de authentieke Goddelijke aandrang om het kanaal voor een boodschap te zijn. De traditionele tekenen, die de impuls vaak vergezelden, waren een snelle ademhaling en heftig kloppen van het hart, soms zelfs trillen en beven – we zijn niet voor niets Quakers genoemd. Maar de innerlijke aandrang en de vrede die volgt op het door de Geest geleid zijn, zijn meer accurate tekenen dan die fysieke signalen. Evenals het feit dat die innerlijke drang niet alleen tot spreken kan leiden, maar ook tot vele

andere door God ingegeven activiteiten. Slechts weinig mensen kunnen verwachten geleid te worden tot spreken in een wijdingssamenkomst. Maar iedere trouwe Vriend kan verwachten mettertijd het verschil te leren kennen tussen de ware aandrang om te spreken vanuit contact met de Geest, of andere motivaties om in actie te komen. We leren onderscheiden wat voor ons eigen persoonlijke dagelijks leven bedoeld is en wat voor de groep.

Soms kunnen mensen die tamelijk vaak spreken in de groep het nodig hebben om dat een tijdje niet te doen. De Geest zal wel wegen vinden om ons dat te laten weten als we erop letten. Iemand waarschuwt ons bijvoorbeeld, of er komt commentaar van groepsleden. Als we gevoelig zijn kunnen we een onzichtbare weerstand voelen in de groep.

Dat overkwam mij nadat mij jarenlang door Vrienden was verteld, soms met tranen in de ogen, dat wat ik had gezegd hen direct en intens aansprak. Ik was verbaasd toen ik andere signalen kreeg en onthield mij een tijdje van spreken in de wijdingssamenkomsten. Dat was eerst frustrerend, want ik wist vaak wat de aanwezige groep moest horen.

Maar de ervaring leerde mij dat, als ik sprak zonder dat heldere, innerlijk bewogen worden om te spreken, mijn woorden weinig effect hadden, maar feitelijk de voortgang van de groep verstoorden.

Geleidelijk aan leerde ik en ervoer ik andere manieren van getuigen, die belangrijker waren dan gesproken getuigenissen. De gesproken leiding is altijd beperkt tot een paar mensen in de stille samenkomst.

De meer belangrijke, stille getuigenis is open voor iedereen. Ik ontdekte in mijn vernieuwde leerperiode dat de onopvallende, onzichtbare boodschap van mensen die nooit spraken in de bijeenkomst vaak belangrijker was dan de uitgesproken woorden! Deze onzichtbare leiding helpt de groep dié staat van bewustzijn te bereiken waarin hoofd, hart en wil open en verenigd zijn, zodat het werk van God onder ons kan gebeuren. Het helpt de groep ontvankelijk te zijn voor de levens veranderende leiding als die komt. Daarnaast inspireert en voedt het de Vrienden met het vermogen om een gesproken getuigenis af te leggen.

Stil gebed rijst op, voor anderen, de groep, de gemeenschap, landen en wereldleiders. We leren onze woorden te gebruiken voor in stilte uitgesproken gebed. Deze stille woorden kunnen rechtsreeks

werkelijkheid worden in de harten en levens van Vrienden, en zichtbaar in echte vriendschap in de groep. We ontdekken het woordeloos ophouden van de hele groep in het Licht. Soms vergeten we wie, wie ophoudt, zodat we woordeloos rusten in de Tegenwoordigheid.

Veel meer dan ik me gerealiseerd had, berust het effect van mijn getuigenissen op de onzichtbare, verborgen betrouwbaarheid van mensen die zelden spreken in een bijeenkomst. Deze stille, onopvallende mensen zijn geoefend en bekwaam (hoewel ze waarschijnlijk een tegenzin zouden hebben in deze overdreven termen) in totaal tegenwoordig zijn voor God, bezig met het woordeloze gebed van liefdevol de hele groep opdragen aan God.

De vierde deur: De deur erna

Als een wijdingssamenkomst een diepe verbinding brengt met de levende eenheid willen we dat het niet eindigt. De Ouderen die het overzicht houden wachten soms tot ver na het gebruikelijke uur. Pas dan schudden zij handen en breken het samenzijn op.

Toch moet de voedende ervaring van die eenheid een keer eindigen. We moeten verder door de deur erna. We keren terug naar de gewone staat van ons dagelijkse bewustzijn.

Zelfs als de niveaus van bewustzijn aan het veranderen zijn weten we al dat het consequenties heeft dat we 'daar' geweest zijn. Misschien merken we dat we flexibeler zijn als we na de wijdingssamenkomst terugkeren in de buitenwereld. De gewone wereld kan mooier lijken. Ze lijkt voller van nieuwe keuzemogelijkheden. We hebben een meer heldere en alerte focus. We zijn preciezer in het waarnemen van wat daar echt is.

Het is niet toevallig dat veel Quakers toenemende capaciteiten in wetenschap, zaken en dienstverlening ontwikkelen. Zij gaan beter zien wat er werkelijk aan de hand is. Hun ervaringen in de stille samenkomsten heeft hen geholpen zich de spirituele wetten van oorzaak en gevolg dieper eigen te maken. De wetten waarover Jezus zo krachtig sprak.

We verlaten de stilte van de bijeenkomst met een grotere gevoeligheid voor onrecht, geweld en de pijn om ons heen. De Quaker geschiedenis lijkt uit te wijzen dat dezelfde geest die ons gevoeliger maakt voor sociaal kwaad, ons ook de kracht geeft om creatieve oplossingen te vinden voor genezing in levens en situaties om ons heen. We ontwikkelen het vermogen om te werken aan sociale veranderingen.

Dezelfde geest die onze gevoeligheid voor kwaad en onrecht vergroot opent ons bewustzijn gelukkig ook voor toenemende schoonheid en spirituele hulpbronnen. Zo wordt het ons mogelijk gemaakt toegewijde volgelingen te zijn van de weg waarover Jezus sprak.

Zoals de meeste religieuze tradities zorgvuldig de opening van de spirituele bijeenkomst samenstellen, zo hebben ze ook veel aandacht

voor de afsluiting. Ze ondersteunen de gemeenschap niet alleen op weg naar de veranderende fases van bewustzijn. Ze bereiden de deelnemers er ook op voor om met vernieuwde energie en visie de overgang terug naar het dagelijkse leven te maken.

Die korte momenten, waarop we wisselen van staat van bewustzijn aan het einde van de bijeenkomst, zijn even belangrijk als alle daaraan voorafgaande stadia. De bijeenkomst zou van weinig waarde zijn, als we de ervaring van eenheid, die ruimere waarneming, niet met ons meenemen de wereld in. Hoe uitzonderlijk onze ervaring in de bijeenkomst ook is geweest, het is nooit bedoeld als een trip. Het is de bedoeling dat het gevolgen heeft voor ons dagelijks leven, nu.

Nadat de handen gesloten zijn, hebben die paar momenten van passeren door de deur erna een grote potentie. De glans van de verbinding in de bijeenkomst kunnen we omzetten in de rijkdom van een getransformeerd leven. Het zijn maar een paar minuten, maar zowel Einstein als de mystici hebben ons laten zien hoe betrekkelijk tijd in werkelijkheid is.

Het wonder van het goddelijke bewustzijn geeft ons alle ruimte en tijd die we nodig hebben voor een krachtige bewuste keus tijdens deze overgang. Een Episcopale priester leert zijn mensen stille meditatie te gebruiken. Hij doet de suggestie om een beeld (een nieuwe kijk) uit de stilte mee te nemen naar het leven in de wereld. Met andere woorden: welk nieuw inzicht, welk nieuw begrip heeft de tijd met God mij gegeven om mee te nemen in mijn dagelijks leven?

Als onze ademhaling en hartslag weer normaal worden, als onze ogen de schoonheid indrinken van de mensen en dingen om ons heen, dan weten we dat we nooit meer dezelfde zullen zijn. Als het niveau van bewustzijn verandert, besluiten we tot een nieuwe belofte aan God in ons dagelijks leven. Misschien de belofte om de roeping die in de bijeenkomst tot ons kwam werkelijk op te volgen. Het kan zo simpel zijn als het bellen of schrijven van een bekende, of een bezoek aan een overheidsambtenaar of een gevangene. Of misschien is de belofte om het beeld dat ons voor onze nieuw geopende ogen staat eenvoudig om God vaker een plaats te geven in ons dagelijks leven.

Als we de handen pakken van de mensen om ons heen, weten we

dat iedere hand een teken, een belofte, een symbool en zegel is van ons vernieuwd open staan voor God. Van onze inzet om de wereld in te gaan met nieuwe ogen en een grotere trouw in alles wat we doen.

